SEVGİLİN MUHAMMED

-sallallahu aleyhi ve sellem-

İLE BİR GÜN

يوم مع حبيبك صَلَّى ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

باللغة التركية



Yazan

Eymen b. Abdulaziz Ebâ Numey

Çeviren

Ahmet İyibildiren

İÇİNDEKİLER

MUKADDİME



Kendi sevgisinin yolunu, sevgili dostu Muhammed Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem-'e uymaya bağlayan ve sevgili Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bütün insanlardan daha çok sevmeyeni, kendisine tam anlamıyla îmân etmiş saymayan Allah'a hamd olsun.

Nitekim Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿ قُلۡ إِن كُنتُمۡ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِي يُحۡبِبۡكُمُ ٱللَّهُ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡ ذُنُوبَكُمۡۚ وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٣١ ﴾ [سورة آل عمران الآية :٣١]

"(Rasûlüm!) **De ki:Eğer Allah'ı gerçekten seviyorsanız bana uyun ki, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhametlidir.**"[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- de şöyle buyurmuştur:

((لاَ يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ.))

[رواه البخاري]

"**Biriniz beni babasından, çocuğundan ve bütün insanlardan daha çok sevmedikçe** (tam) **îmân etmiş olmaz.**"[2]

Eksiksiz ve en güzel salât ve selâm, seçkin elçi, üstün vasıflı yol gösterici, aydınlatıcı kandil, bahşedilmiş rahmet ve ihsan edilmiş nimet olan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e olsun. Gece ve gündüz birbirini takip ettikçe, Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun. İyi insanlar Allah'ı anmaya devam ettikçe Allah'ın salât ve selâmı onun üzerine olsun.Yağmur damlaları, ağaçların

---

[1] Âl-i İmrân Sûresi, 31

[2] Buhârî

yaprakları, kum ve taşların taneleri sayısınca Allah'ın salât ve selâmı, O'nun, O'nun temiz âile halkının, Muhacirlerin, Ensâr'ın ve kıyâmet gününe kadar onlara en güzel şekilde uyanların üzerine olsun,

Gerçek bir müslüman, elçisi ve sevgilisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e mutlaka özlem duyar ve keşke ben de onun ashâbından olsaydım, meclisinde bulunsaydım, gözlerim onun mübârek yüzünün nûruyla dolsaydı, kulaklarım onun tatlı sözünü işitseydi, kalbi fetheden güzel ahlâkını görseydim ve onun Rabbine nasıl ibâdet ettiğine vakıf olsaydım diye temenni eder. Sevgili Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şu sözünü doğrularcasına bu uğurda sahip olduğu her şeyi fedâ etmek ister:

"Ümmetimin beni en çok sevenlerinden, benden sonra gelecek olan bazılarından her biri beni görmeyi o kadar çok arzu edecek ki, bu uğurda âilesini ve malını fedâ etmeyi bile göze alacaktır."[1]

Bunun içindir ki ona uyanların hâli böyle idi.

- İbn-i Sîrîn, Ubeyde b. Amr'a şöyle dedi:

"Yanımızda, Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan razı olsun- kalma Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in bir miktar saçı bulunmaktadır.

Bunun üzerine Ubeyde dedi ki:

- Bende onun bir tek kılının bulunması, bana dünya ve içindekilerden daha sevimlidir."[2]

- Zehebî bu rivâyete bir not düşerek şöyle der:

"Bu imam, bu sözü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefâtından elli sene sonra söyledi. Nebiye âit olduğu kesin olarak ispatlanan böyle bir kıl bulsaydık zamanımızda biz neler demezdik? Bunu ispatlamak imkânsız denecek kadar zordur."

---

[1] Müslim
[2] Buhârî

Zehebî yine şöyle der:

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in başını tıraş ettiği zaman temiz saçlarını kendilerine bir ikram olmak üzere ashâbına dağıttığı bir gerçektir.[1]

Ah keşke onlardan bir tanesini biz de öpebilseydik!"

- Cubeyr b. Nufeyl-Allah ona rahmet etsin- şöyle der:

"Bir gün Mikdad b. el-Esved'in -Allah ondan râzı olsun- yanında oturuyorduk. Ona bir adam uğradı ve dedi ki:

-Ne mutlu Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i gören şu gözlere! Keşke senin gördüklerini biz de görseydik, senin şâhit olduklarına biz de şâhit olsaydık."

- Sâbit el-Bunanî -Allah ona rahmet etsin-, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hizmetkârı Enes b. Mâlik'i -Allah ondan râzı olsun- gördüğü zaman ona doğru gider, ellerini öper ve şöyle derdi:

"Bu el, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in eline dokunan eldir."

Yine Yahya b. el Hâris -Allah ona rahmet etsin-, Vâsile b. el-Eska'i -Allah ondan râzı olsun- gördüğü zaman yapardı. Tâbiînden bazıları da Seleme b. el-Ekva'i -Allah ondan râzı olsun- gördükleri zaman böyle yaparlar ve Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e biat eden eli öperlerdi.

- Hasen el-Basrî -Allah ona rahmet eylesin-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in, üzerine çıkıp hutbe okuduğu hurma kütüğünün kıssasını şöyle anlatır:

Bu kütüğü, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- daha sonra terk etmiş ve kendisine bir minber edinmişti. Bunun üzerine hurma kütüğünün, -yavrusu kendisinden alınan dişi devenin inlemesi gibi- inlediğini mescidde bulunan herkes işitmişti. Nihayet Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- gelip elini onun üzerine koydu ve kütük sakinleşti.[2]

[1] Müslim
[2] Buhârî, hadis no, 3583

Hasen el- Basrî bu olayı anlattığı zaman şunu derdi:

"Ey Müslümanlar! Bir odun parçası bile Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in özlemiyle inlemiş. Siz onu özlemeye daha layıksınız."

- Onlar, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sadece sevmek ve ona özlem duymakla kalmamışlar, bunun ötesine geçerek onun sünnetine göre hareket etmişler ve onu kendilerine bir örnek edinerek Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den yetişemedikleri kayıpları böylece telafi etmişlerdir.

Nitekim tâbiînin ileri gelenlerinden Ebu Müslim el-Havlâni -Allah rahmet eylesin- şöyle der:

"Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ashâbı, bizi bırakıp da onu sadece kendilerine âit olduğunu zannederlerse, Allah'a yemin olsun ki onlarla bu konuda öyle bir yarışırız ki onlar, arkalarında nice insanlar bıraktıklarını öğrenirler."

Ebu Müslim, ashâbı kirâmın -Allah onlardan râzı olsun-, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i sadece kendilerine mal etmelerini kabul etmemiş, sevgisinde onlarla yarışmak istemiştir. O, bu kutlu yarışın anlamını idrak etmiş, Allah'a ve elçisine yakınlık ve itaatte, başkasını kendi yerine tercih etmek gibi bir şeyin olamayacağını, yarışta öne geçmenin erdem ve vasıflarda öne geçmekle mümkün olduğunu ve salih amellerde geri kalan kimseyi, nesebinin ileri geçiremeyeceğini gayet iyi anlamıştır.

Nitekim onlar şöyle demişlerdir:

"Bir kimsenin dünyevî konuda seninle yarıştığını gördüğün zaman sen de onunla âhiret konusunda yarış. Hiç kimsenin Allah'a itaatte seni geçmesini istemiyorsan ve buna gücün yetiyorsa bunu yap (ve onları geç). "

- Onlardan sonra gelen selef de büyük-küçük her konuda sünneti izlemeye çok düşkündüler.

İşte İmam Ahmed -Allah rahmet eylesin- şöyle derdi:

"Hadis olarak neyi yazmışsam, onunla mutlaka amel ettim. Hatta Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in hacamat yaptırdığına ve kendisine hacamat

yapan Ebu Tayyibe'ye bir dinar ücret verdiğine dâir bir hadise rastlamıştım, ben de hacamat yaptırdığım zaman bu işi yapan kişiye bir dinar verdim."

O şöyle demiştir:

"Eğer gücün yeterse hakkında bir hadis olmadıkça, saçının bir telini bile kaşıma".

Bunun sebebi, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in her konuda mükemmel bir insan oluşundandır.

Nitekim Nevevî -Allah ona rahmet etsin- şöyle der:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in şekline bakacak olursan, ondan daha güzeli yoktur. O'nun ahlâk ve hasletlerine bakarsan, ondan daha mükemmeli yoktur.Genel olarak bütün insanlara, özel olarak da müslümanlara olan lütuf ve ihsanına bakarsan, ondan daha vefâlısı yoktur."

Şüphesiz en büyük nimetlerden birisi, bir kula, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sevgisinin bahşedilmesidir.

Nitekim İbn-i Kayyim -Allah ona rahmet etsin- şöyle der:

"Bu konuda tam bir sadakat gösterdiğinde -yani kul bütün duygu ve düşünceleriyle Rabbini gâye edindiğinde- kendisine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sevgisi bahşedilir, ruhâniyeti onun kalbini kuşatır. Allah Teâlâ'nın O'nu nebî, rasûl ve hidâyet rehberi kıldığı gibi, o da Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'i kendisine önder, öğretmen, üstat, şeyh ve örnek olarak kabul eder. Artık onun hayat hikâyesini, getirdiği dînin ilkelerini, kendisine vahyin indirilişini inceler; kişisel özelliklerini, huy ve ahlakını, hal ve hareketlerindeki âdâbını, uykusunu ve uyanıklığını, ibâdetini, âilesi ve arkadaşlarıyla ilişkilerini iyice öğrenir. Böylece sanki ashabından onunla beraber olan bir sahâbi gibi olur." [1]

Ben de derim ki, Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ile arkadaşlık edemeyenler, onun sünnetine arkadaşlık etme fırsatını kaçırmasınlar.

[1] Medâricu's-Sâlikîn, 3/268.

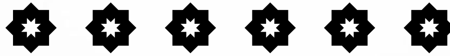
Söylediği ve yaptığı her şeyi örnek aldığın ve her şeyde yolunu izlediğin sevgilin ile son derece mutluluk duyacağın bir günü birlikte yaşaman ne güzeldir!

Nasıl olmasın ki? Sen yaratılmışların en hayırlısına uyacak ve sanki önünde görüyormuş gibi onu örnek alacaksın… Dene… Bunu göreceksin. Bundan sonraki günlerinin hepsinin, sevgilin Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte olmasını temenni ederim.

Not:

(Arkadaşlık için) âyet ve hadislerde mevcut olmayan bir fazilet inancına sebep olacağı için belli bir günü tahsis etmek câiz değildir. Fakat Allah'ın izniyle arkadaşlığın başlamasına vesile olması için herhangi bir günü tercih etmelisin.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ile beraber bir gün geçirmeden önce onun yaratılışını tanımamız gerekir.



Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yaratılış özellikleri:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- orta boylu ve geniş omuzlu idi. Kulak memesine kadar uzayan saçları vardı. O, insanların en güzel yüzlüsü ve ahlakça en güzel olanı idi.[1] Ne çok uzun, ne de kısa idi. Ne çok beyaz, ne de çok esmer idi. Saçları ne çok kıvırcık, ne de düz idi.[2] İnsanların en yakışıklısı idi, beyaz ve sevimli bir yüzü vardı.[3] Sanki dökme gümüş gibiydi.[4] Işık saçan bir renkte idi. Terleri sanki bir inci tanesi gibi idi.[5] Sakalının kılları sık ve gür idi.[6]

Câbir b. Semura'ya -Allah ondan râzı olsun-:

"Yüzü kılıç gibi parlak mıydı?" diye sorulunca o şöyle demiştir:

"Hayır. Aksine güneş ve ay gibiydi, yuvarlak yüzlü idi."[7]

Geniş ağızlı, göz kapakları uzun ve topuğu az etli idi.[8] Ne şişman, ne zayıf, ne uzun, ne de kısa idi. [9] El ve ayakları irice, avuçları geniş idi.[10]

Enes -Allah ondan râzı olsun- şöyle der:

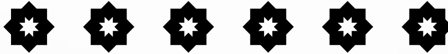
Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ellerinden daha yumuşak ne bir ipeğe, ne de bir dibâceye[11] dokundum. Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kokusundan daha güzel kokan ne bir misk, ne de amber kokladım."[12]

Onun teri alınır ve en güzel kokuyu elde etmek için bir şişenin içine konurdu.[13]

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Müslim
[4] Elbânî, "Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha"
[5] Müslim
[6] Müslim
[7] Müslim
[8] Müslim
[9] Müslim
[10] Buhârî
[11] Brokar, bir yüzü kabartma kumaş, kalın ipek (M. Şahin)
[12] Müslim
[13] Müslim

Bu, sevgili Nebimiz Muhammed Mustafa -sallallahu aleyhi ve sellem- ile birlikte geçireceğimiz bir günün başladığı anlardır.Bu bilgiler özet olarak, çağımızın büyük hadis âlimi Muhammed Nâsıruddin el-Elbânî'nin Kütüb-ü Sitte'deki sahih hadisleri topladığı eserinden alınmıştır. Sadece az da olsa ihtiyaç duyulduğunda başka kaynaklara da müracaat edilmiştir.



Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in gece uykudan uyanışı, abdest alışı ve geceyi ibâdetle geçirişi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- uykusundan uyandığı zaman şöyle derdi:

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَ إِلَيْهِ النُّشُورُ.))

"Bizi öldürdükten sonra dirilten Allah'a hamdolsun. Dönüş, yalnızca O'nadır."[1]

Önce dişlerini misvakla temizlerdi.[2] Bazen Âl-i İmrân sûresinin 190. âyetinden başlar, sûrenin sonuna kadar okurdu.[3] Sonra güzelce abdest alırdı.[4]

Helâya gireceği zaman şöyle derdi:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ.))

"Allahım! Pislikten ve pis olan şeylerden (erkek ve dişi şeytanlardan) sana sığınırım."[5]

Helâdan çıktığı zaman şöyle derdi:

((غُفْرَانَـكَ.))

"(Allahım!) Beni bağışla."[6]

Bazen su ile temizlenir (taharetlenir),[7] bazen temizlenirken üç tane taş kullanırdı.[8] Bazen de önce taş, sonra da su kullanarak her ikisini birlikte yapardı.Def'i hâcetini giderirken açıkta yapmaz, insanlardan uzakta yapardı ve nadir durum olmadıkça[9] ayakta abdest bozmazdı.[1]

---

[1] Müslim
[2] Buhârî
[3] Buhârî
[4] Buhârî
[5] Buhârî
[6] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce
[7] Buhârî
[8] Buhârî
[9] Müslim

(Abdeste başlarken "Bismillâh" derdi.)[2] Abdest aldığı zaman suyu iktisatlı kullanır, önce ellerini üç defa yıkar,[3] sonra üç avuç suyla üçer defa önce ağzını çalkalar sonra burnuna su çekerdi. Her bir avuç suyun yarısıyla ağzını çalkalar, yarısını da burnuna verirdi.[4] Burnuna suyu sağ eliyle verir, sol eliyle sümkürürdü. Oruçlu olmadıkça buruna iyice çekmeyi emrederdi.[5] Sonra başının saç bitiminden sakallarına kadar üç defa yüzünü yıkar,[6] suyu diplerine iyice ulaştırmak için bazen parmakları ile sakallarının arasını hilallerdi.[7] Sonra parmak uçlarından dirseklerine kadar kollarını üçer defa yıkardı.[8] Parmakların arasının hilâllenmesini tavsiye ederdi.[9] Sonra iki eliyle başını mesh ederdi. Başın ön kısmından başlar, arkasına kadar ellerini götürür, sonra başladığı yere geri getirirdi.[10] Sonra kulaklarının içini ve dışını mesh ederdi.[11] Sonra aşık kemikleriyle birlikte ayaklarını üçer defa yıkardı.[12]

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Sizden biriniz güzelce abdest aldıktan sonra:

((أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.))

'Allah'tan başka hak ilah olmadığına şehâdet ederim.O tektir ve ortağı yoktur. Yine Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna şehâdet ederim', derse kendisi için cennetin sekiz kapısı açılır, hangisinden dilerse oradan girer."[13]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi

[2] Ebu Dâvud, hadis no,101, ibn Mâce, hadis no, 397, Elbânî, "İrvâu'l-Ğalîl", c,1, s,22'de "hadis sahihtir", demiştir.

[3] Buhârî

[4] Buhârî

[5] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

[6] Buhârî

[7] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi

[8] Buhârî

[9] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

[10] Buhârî

[11] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

[12] Buhârî

[13] Müslim

Sonra şunu ilâve ederdi:

((اَللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ، وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ.))

"Allahım!Beni çokça tevbe edenlerden kıl ve beni (günah ve pisliklerden) temizlenenlerden kıl."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Müslüman veya mü'min bir kul, abdest aldığında yüzünü yıkadığı zaman, yıkadığı su ile veya suyun son damlasıyla birlikte gözleriyle bakmak sûretiyle işlemiş olduğu bütün (küçük) günahları yüzünden çıkıp gider. Ellerini yıkadığı zaman, yıkadığı su ile veya suyun son damlasıyla birlikte elleriyle işlemiş olduğu bütün (küçük) günahları ellerinden çıkıp gider. Ayaklarını yıkadığı zaman, yıkadığı su ile veya suyun son damlasıyla birlikte ayaklarının yürümek sûretiyle işlemiş olduğu bütün (küçük) günahları ayaklarından çıkıp gider. Öyle ki günahlardan tamamen arınarak çıkar."[2]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- geceleri on bir rekât namaz kılardı. Önce dört rekât kılardı ki bu rekâtların uzunluğundan ve güzelliğinden sorma! Sonra dört rekât daha kılardı. Bunların da uzunluğundan ve güzelliğinden sorma. Sonra üç rekât vitir kılardı.[3] Bazen on üç rekât namaz kılardı.[4] Sonra müezzin gelip ezân okuyuncaya kadar uyurdu. Müezzin ezânı okuduktan sonra kalkar, kısa olarak iki rekât namaz kılardı. Bu iki rekât, sabah namazının sünneti idi.[5] Birinci rekâtında Kâfirûn, ikinci rekâtında ise İhlâs sûresini okurdu.[6] Bu iki rekât sünnetten sonra bazen sağ yanı üzerine yatardı.[7]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[2] Müslim
[3] Buhârî
[4] Buhârî
[5] Buhârî
[6] Müslim
[7] Buhârî

Müezzini işittiği zaman onun söylediklerinin aynısını söyler," Hayye ales-salâh" ve "Hayye alel-felâh"a geldiğinde: **"La havle velâ kuvvete illa billâh"** derdi.[1] Bu sözleri kalpten söyleyenin cennete gireceğini söylerdi.[2] Ezândan sonra kendisine salât getirmeyi emrederdi.[3]

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Kim, ezânı (ın tamamını) **işittiğinde:**

((اَللَّهُـمَّ رَبَّ هَـذِهِ الدَّعْـوَةِ التَّامَّـةِ، وَالصَّـلاَةِ الْقَائِمَـةِ، آتِ مُحَمَّـدًا الْوَسِـيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ، حَلَّتْ لَهُ شَفَاعَتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.))

'Bu tam dâvetin (tevhîd dâvetinin) **ve devamlı**□ **olan namazın Rabbi olan Allahım! Muhammed** -sallallahu aleyhi ve sellem-**'e vesîle**□ **ve fazîleti**□ **ver. Onu** (kıyâmet günü) **vadettiğin Makam-ı Mahmûd'a**□ **ulaştır' derse, kıyâmet günü şefaatim ona gerekli olur."** □

O şöyle buyurmuştur:

"Kim, müezzini işittiği zaman:

((أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، وَأَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ بِاللهِ رَبّاً، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولاً، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً.))

---

[1] Elbânî, Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha
[2] Müslim
[3] Müslim
[4] Hadiste geçen "el-Kâime" lafzı, devamlı anlamındadır. Çünkü namazı, hiçbir dîn ve hiçbir şeriat değiştirmemiştir.Gökler ve yer var olduğu sürece namaz devam edecektir. (M. Şahin)
[5] Vesîle, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in de haber verdiği üzere, cennette bir makamdır. (M. Şahin)
[6] Fazîlet, diğer yaratılanlara göre fazladan bir makamdır. (M. Şahin)
[7] Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kıyâmet günü Rabbinin huzurun-da duracağı ve ümmeti için şefaat dileyeceği övülen makamdır. (M. Şahin)
[8] Buhârî

"Ben şehâdet ederim ki Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Muhammed O'nun kulu ve elçisidir. Rab olarak Allah'ı, elçi olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'i,dîn olarak da İslâm'ı kabul ettim' derse, (küçük) günahları bağışlanır."[1]

Sonra namaza çıkar ve mescide giderken şöyle derdi:

((اَللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُوراً، وَفِي لِسَانِي نُوراً، وَفِي سَمْعِي نُوراً، وَفِي بَصَرِي نُوراً، وَمِنْ فَوْقِي نُوراً، وَمِنْ تَحْتِي نُوراً، وَعَنْ يَمِينِي نُوراً، وَعَنْ شِمَالِي نُوراً، وَمِنْ أَمَامِي نُوراً، وَمِنْ خَلْفِي نُوراً، وَعَظِّمْ لِي نُوراً، وَاجْعَلْ لِي نُوراً.))

"Allahım! Kalbimde bir nûr, dilimde bir nûr kıl. Kulağımda bir nûr, gözümde bir nûr kıl. Üstümde bir nûr, altımda bir nûr kıl. Sağımda bir nûr, solumda bir nûr kıl. Önümde bir nûr, arkamda bir nûr kıl. Benim için büyük bir nûr kıl."[2]

O şöyle buyurmuştur:

"Gece karanlıklarında (namaz için) mescitlere çokça yürüyenlere kıyamet gününde (sırat köprüsünün üzerinde onları her taraflarından kuşatan)[3] eksiksiz bir nurla müjdele."[4]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mescide gireceği zaman önce sağ ayağını içeri atar, sonra şöyle derdi:

((أَعُوذُ بِاللهِ الْعَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الْكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ الْقَدِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.))

---

[1] Müslim

[2] Müslim

[3] Bunu doğrulayan Allah'ın şu sözüdür:"Onların (îmân edenlerin) nûru, önlerinden ve sağlarından yürür. Ve onlar, Rabbimiz! (Sırat köprüsünü geçinceye ve cennete ulaşıncaya kadar) bize nûrumuzu tamamla. Bizi bağışla. Şüphesiz senin her şeye gücün yeter, derler." Tahrim Sûresi: 8 (M. Şahin)

[4] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan, Yüce Allah'a, O'nun kerîm vechine ve ezelî hükümranlığına sığınırım."[1]

Mescide girince de şöyle derdi:

((بِسْمِ اللهِ، وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللهِ. اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ.))

"Allah'ın adıyla, Allah'ın selâmı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in üzerine olsun. Allahım! Günahlarımı bağışla ve rahmetinin kapılarını bana aç."

Mescitten çıktığı zaman şöyle derdi:

((بِسْمِ اللهِ، وَالسَّلاَمُ عَلَى رَسُولِ اللهِ. اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ.))

"Allah'ın adıyla, Allah'ın selâmı, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in üzerine olsun. Allahım! Günahlarımı bağışla ve lütfunun kapılarını bana aç."[2]

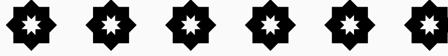
Mescitten çıkarken buna şu duânın da ilâve edilmesini tavsiye ederdi:

((اَللَّهُمَّ اعْصِمْنِي مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.))

"Allahım! Beni, rahmetinden kovulmuş şeytandan koru."[3]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[2] Elbânî, Sahîh-i Nesâî ve Sahîh-i İbn-i Mâce
[3] Sahîh-i Sahîh-i İbn-i Mâce



Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in namaz kılışı:

Namaz, onun gözünün nûru, huzuru ve sıkıntı anlarındaki sığınağı idi.[1] Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namaza kalktığı zaman misvakı ağzında oynatırdı.[2] Sütreye doğru namaza durur ve ona yaklaşırdı.[3] Önüne sütre olarak mızrağı koyar ve ona doğru namaz kılardı.[4] Namaz kılan kişiye önünden kimsenin geçmesine izin vermemesini ve bunu engellemesini emrederdi.[5] Kıbleye yönelir[6], sonra ellerini omuz hizâsına kadar kaldırarak Allahu Ekber derdi.[7] Bu esnada parmakları açık, kulaklarının yanında ve avuç içi kıbleye yöneliktir.[8] Sonra sağ elinin avucunu, sol elinin üzerine gelecek ve göğsünün üstüne koyardı.[9] Secde yerine bakar ve namazdan çıkıncaya kadar secde yerinden gözünü ayırmazdı.[10]

Sonra namaza şu duâ ile başlardı:

((اَللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اَللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ، اَللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ.))

"Allahım! Doğu ve batının arasını uzaklaştırdığın gibi, beni de günahlarımdan uzaklaştır. Allahım! Beyaz elbisenin kirden temizlendiği gibi, beni

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Müslim
[4] Müslim
[5] Müslim
[6] Uyarı: Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den namaza başlarken sesli bir şekilde: "Niyet ettim Allah rızası için bugünkü ...... namazının farzını yahut sünnetini kılmaya..." şeklinde niyet ettiği sabit olmamıştır. Niyetin yeri kalptir.Gizli ve açık her şeyi hakkıyla bilen Allah Teâlâ, kulunun hangi namaz için kıyama durduğunu en iyi bilendir. (Mesut Körpe)
[7] Müslim,
[8] Buhârî
[9] Sahîh-i Ebî Dâvud
[10] Beyhakî ve Hâkim rivâyet etmişler,Elbânî de 'hadis,sahihtir' demiştir.

de günahlarımdan temizle. Allahım! Beni günahlarımdan kar, su ve dolu ile arındır (temizle)."[1]

Sonra istiâze eder ve şöyle derdi:

((أَعُوذُ بِاللهِ السَّمِيعِ الْعَلِيمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ مِنْ هَمْزِهِ وَ نَفْخِهِ وَ نَفْثِهِ.))

"Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytandan, onun vesvesesinden, küfre götüren kibrinden ve sihrinden, hakkıyla işiten ve bilen Allah'a sığınırım."[2]

Sonra besmeleyi sessiz olarak çekerdi.[3]

Fâtiha sûresini okuduğu zaman, âyetlerin arasında durarak kesik kesik okurdu.

(Elhamdulillahi Rabbi'l-Âlemîn) âyetini okur, sonra durur. Sonra:

(er-Rahmân'ir-Rahîm) âyetini okur,sonra durur.Sonra:

(Mâliki yevmi'ddîn) âyetini okur ve sûrenin sonuna kadar bu şekilde okurdu.

Kıraatının tamamında âyet sonlarında bu şekilde durur, bir sonraki âyetle birleştirerek okumazdı.[4] Kıraatını uzatarak okurdu.[5] Fâtiha sûresini okuyup bitirdiği zaman sesli olarak ve sesini uzatıp "âmîn" derdi.[6] Âmin demesi, meleklerin âmîn demesine denk gelen kimsenin geçmiş (küçük) günahlarının bağışlanacağını söylerdi.[7] Sabah namazının farzında, Fatiha'dan sonra "tıval-i mufassal" denilen kısa âyetli uzun sûreleri (Kâf sûresinden Murselât sûresine kadar olan sûrelerden) okurdu.[8] Sabah namazının farzında altmış ile yüz âyet arasında okurdu.[9] Bazen de uzun âyetli sûrelerden okurdu.[10] Cuma günü

---

[1] Buhârî
[2] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[3] Buhârî
[4] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[5] Buhârî
[6] Buhârî
[7] Buhârî
[8] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[9] Buhârî.
[10] Müslim

sabah namazının farzının birinci rekâtında "Secde" sûresini, ikinci rekâtında ise, "İnsan" sûresini okurdu.[1] Öğle namazının farzının ilk iki rekâtının her birinde otuz âyet, son iki rekâtının her birinde on beş âyet veya bunun yarısı; ikindi namazının farzının ilk iki rekâtının her birinde on beş âyet, son iki rekâtının her birinde bunun yarısı kadar okurdu.[2] Öğle ve ikindi namazının farzının son iki rekâtında bazen sadece fâtihayı okurdu.[3] Bazen okuduğu âyetleri onlara işittirirdi (sahâbenin işiteceği şekilde okurdu).[4] Akşam namazının farzında bazen "kısar-ı mufassal" denilen kısa âyetli kısa sûreleri[5] (Duhâ sûresinden Nâs sûresine kadar olan sûrelerden), bazen de Tur ve A'râf gibi uzun sûreleri okurdu.[6] Yatsı namazının farzında ise, "Evâsit-ı Mufassal" denilen kısa âyetli orta sûreleri okurdu.[7]

Kıraati bitirdiği zaman ellerini kaldırır, tekbir alır ve rükûa varırdı.[8] Rükûda iken ellerini dizlerine koyar,[9] sanki onları tutuyormuş gibi kavrar,[10] parmaklarının arasını açar,[11] dirseklerini yanlarından uzaklaştırır,[12] sırtını yayar ve düzleştirir,[13] başını kaldırmaz, indirmez, bu ikisinin arası bir durumda tutardı.[14]

Rükûda iken üç defa şöyle derdi:

((سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ.))

"Yüce Rabbimi tüm noksanlıklardan tenzih ederim."[15]

---

[1] Buhârî
[2] Müslim
[3] Buhârî
[4] Buhârî
[5] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[6] Buhârî
[7] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[8] Buhârî
[9] Buhârî
[10] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[11] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[12] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[13] Buhârî
[14] Müslim
[15] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce

Bazen bunu daha fazla tekrarlar, bazen şunları ilâve ederdi:

((سُبُّوحٌ، قُدُّوسٌ، رَبُّ الْمَلاَئِكَةِ وَالرُّوحِ.))

"Rükû ve secdem tüm noksanlıklardan, ortak edinmekten, ulûhiyete ve yaratana lâyık olmayan şeylerden uzak ve temiz olan, meleklerin ve Rûh'un Rabbi (Allah) **içindir."**[1]

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي.))

"Rabbimiz olan Allahım! Sana hamd ederek, seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Allahım! Beni bağışla."[2]

Bu duâyı rükû ve secdesinde çokça tekrarlardı.

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"Dikkat edin! Ben, secde veya rükûda Kur'ân okumaktan men edildim. Rükûda iken Rabbi yüceltin, secdede ise çokça duâ etmeye çalışın. Çünkü secdede yapılan duâ, sizin için kabul edilmeye daha layıktır."[3]

Sonra:

((سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ.))

"Allah, kendisine hamd edenin hamdini işitti."

Diyerek belini rükûdan doğrulturdu. Doğrulurken ellerini kaldırır ve ayakta iken:

((رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ.))

"Rabbimiz! Hamd, yalnızca sanadır." derdi.[4]

Bu duâyı bazen vav'sız söyler, bazen başında "Allahumme" ile birlikte, bazen de bu lafız olmadan söylerdi.[1]

---

[1] Müslim
[2] Buhârî
[3] Müslim, 479
[4] Buhârî

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

"İmam 'semiallâhu limen hamideh' dediğinde 'Allahumme Rabbenâ lekel-hamd' diyen kimsenin sözü meleklerin sözüne denk gelirse, geçmiş (küçük) **günahları bağışlanır."**[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- daha sonra:

((حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيهِ.))

"Riyâdan uzak ve bereketi kesilmeyen çokça hamd.." diyenin bu ilâvesini tasdik etmiş ve şöyle demişti :

"Otuz küsur melek gördüm ve bu sözü ilk önce hangimiz yazarız diye yarışıyorlardı."[3]

Bazen de şu ilâveyi yapardı:

((مِلْءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ.))

"Gökler dolusu, yer dolusu ve bundan sonra dilediğin şeyler dolusunca hamd sanadır."[4]

Sonra tekbir alır ve secdeye varırdı.[5] Secdede burnunu ve alnını yere yerleştirir,[6] avuçlarına dayanır, onları yere yayar,[7] parmaklarını kapatır, onları kıbleye yöneltir,[8] omuzları hizâsında,[9] bazen kulakları hizâsında bulundururdu.[10] Dizlerini ve ayak parmaklarının uçlarını yere yerleştirir[1] ve ayak

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Buhârî
[4] Müslim
[5] Buhârî
[6] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[7] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[8] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[9] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[10] Elbânî, Sahîh-i Nesâî

parmaklarını kıbleye yöneltirdi.[2] Baldırları ile bacaklarının ve karnının arasını açardı ve koltuk altlarının beyazı arkasından görününceye kadar kollarını yanlarından uzaklaştırırdı.[3]

Secdesinde üç defa şöyle derdi:

((سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى.))

"Yüce olan Rabbimi bütün noksanlıklardan tenzih ederim."[4]

Bazen bunu daha fazla tekrar eder ve rükûda zikrettiğimiz duâları da söyler ve şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّهُ وَجِلَّهُ، وَأَوَّلَهُ وَآخِرَهُ، وَعَلانِيَتَهُ وَسِرَّهُ.))

"Allahım! Günahlarımın hepsini; küçüğünü ve büyüğünü, ilkini ve sonunu, gizlisini ve âşikarını bağışla."[5]

Ayrıca şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ لَكَ سَجَدْتُ وَ بِكَ آمَنْتُ، وَ لَكَ أَسْلَمْتُ، سَجَدَ وَجْهِيَ لِلَّذِي خَلَقَهُ، وَ صَوَّرَهُ، وَشَقَّ سَمْعَهُ وَبَصَرَهُ، تَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ.))

"Allahım! Sana secde ettim, sana îmân ettim ve sana teslim oldum. Yüzüm; kendisini yaratan ve ona şekil veren, onda göz ve kulak açan (Allah)a secde etti. Takdir eden ve şekil verenlerin en güzeli olan Allah'ın bereketi pek çoktur."[6]

((اَللَّهُمَّ إِنِّيَ أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَ بِمُعَافَاتِكَ مِنْ عُقُوبَتِكَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْكَ لاَ أُحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْت كَمَا أَثْنَيْت عَلَى نَفْسِكَ.))

---

[1] Beyhakî rivâyet etmiş, Elbânî de 'hadis, sahihtir' demiştir
[2] Buhârî
[3] Buhârî ve Müslim
[4] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce
[5] Müslim
[6] Müslim

"Allahım! Gazabından rızana, cezalandırmandan affına; senden yine sana sığınırım. Sana olan övgüleri sayamam. Sen, kendini övdüğün gibisin." [1]

O şöyle buyururdu:

"Kulun Rabbinin rızâsına ve ihsanına en yakın olduğu an, secde halidir. O halde secdede çokça duâ edin."[2]

Sonra tekbir getirerek başını secdeden kaldırır,[3] oturup doğrulur, sol ayağını yere yayar ve üzerine oturur, sağ ayağını parmakları kıbleye gelecek şekilde diker,[4] avuçlarını baldırlarının veya dizlerinin üzerine koyardı.[5]

İki secde arasında şu duâyı okurdu:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَارْحَمْنِي، وَاهْدِنِي، وَاجْبُرْنِي، وَعَافِنِي وَارْزُقْنِي، وَارْفَعْنِي.))

"Allahım! Beni bağışla, bana merhamet et, beni doğru yola ilet, beni ıslah eyle, bana âfiyet ver, bana rızık ver ve beni yücelt."[6]

Bazen de şöyle derdi:

((رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي.))

"Rabbim! Beni bağışla. Rabbim! Beni bağışla." [7]

İki secde arasında yaklaşık bir secde süresi kadar otururdu.[8] Sonra tekrar secdeye varır ve birinci secdede yaptığının aynısını yapar, sonra elleriyle yere dayanarak ikinci rekâta kalkardı.

Teşehhütteki oturuşuna gelince sağ elini, sağ baldırının veya sağ dizinin üzerine koyar, başparmağından sonraki işâret parmağı ile kıbleye doğru işâret

---

[1] Müslim
[2] Müslim
[3] Buhârî
[4] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[5] Müslim
[6] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud ve Tirmizi.
[7] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce
[8] Buhârî ve Müslim

eder,[1] hareket ettirerek onunla duâ eder,[2] bakışını ona diker,[3] sağ elinin diğer bütün parmaklarını kapatır[4] veya başparmağı ile orta parmağını halka yapar[5] ve sol elini sol baldırının veya sol dizinin üzerine parmaklarını yayarak koyardı.[6] Teşehhüdde (yapılan duâlardan birisinde) şöyle duâ ederdi:

((اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ، وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ، اَلسَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللهِ الصَّالِحِينَ. أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.))

"Bütün mülkler, ibâdetler ve güzel sözler, ancak Allah içindir. Ey Nebi! Allah'ın selâmı, rahmeti ve bereketleri senin üzerine olsun. Selâm, bizim ve Allah'ın iyi kullarının üzerine olsun. Şehâdet ederim ki Allah'tan başka hak ilah yoktur. Yine şehâdet ederim ki Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in O'nun kulu ve elçisidir."[7]

Sonra birçok şekilde rivâyet olunan duâlardan birisiyle kendisine şöyle salâvat getirirdi:

((اَللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اَللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.))

"Allahım! İbrahim'i ve İbrahim'in âilesini meleklerinin yanında methettiğin gibi, Muhammed'i ve Muhammed'in âilesini de meleklerinin yanında methet. Şüphesiz sen; çok övülensin, şeref sahibisin. Allahım! İbrahim'i ve İbrahim'in

[1] Müslim
[2] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[3] Müslim
[4] Müslim
[5] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[6] Müslim
[7] Buhârî

âilesini mübârek kıldığın gibi, Muhammed'i ve Muhammed'in âilesini de mübarek kıl. Şüphesiz sen; çok övülensin, şeref sahibisin."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- üçüncü rekâta kalktığı zaman tekbir alır ve ellerini kaldırırdı.[2] Son teşehhüd için oturduğu zaman birinci teşehhüdde yaptığının aynısını yapardı ancak bu teşehhüde teverrük ederek otururdu. Yani sağ ayağını diker[3] ve sol ayağını sağ baldırının ve bacağının altına yerleştirirdi.[4]

O şöyle derdi:

"Biriniz teşehhüdü bitirince, dört şeyin şerrinden Allah'a sığınsın ve şöyle desin:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ.))

"Allahım! Cehennem azabından, kabir azabından, hayat ve ölüm fitnesinden ve Mesih Deccal fitnesinin şerrinden sana sığınırım."□

Sonra istediği şekilde duâ etsin.[6]

Ebu Bekir'e -Allah ondan râzı olsun- şunu öğretmişti:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي ظُلْماً كَثِيراً، وَلاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ، فَاغْفِرْ لِي مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَ ارْحَمْنِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.))

"Allahım! Ben nefsime çok zulmettim. Günahları ancak sen bağışlarsın. Katından bir mağfiretle beni bağışla ve bana merhamet eyle. Şüphesiz sen, çok bağışlayan ve çok merhamet edensin."□

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Buhârî
[4] Müslim
[5] Müslim
[6] Elbânî, Sahîh-i Nesâî

Muaz b. Cebel'e -Allah ondan râzı olsun- her farz namazın arkasından şöyle duâ etmesini tavsiye etti:

((اَللَّهُـمَّ أَعِنِّي عَلَى ذِكْرِكَ وَشُكْرِكَ وَحُسْنِ عِبَادَتِكَ.))

"Allahım! Seni zikretmek, sana şükretmek ve sana güzelce ibâdet etmekte bana yardım et."□

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in selâm vermeden önceki son duâsı şu idi:

((اَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَ مَـا أَخَّـرْتُ، وَ مَـا أَسْرَرْتُ، وَ مَـا أَعْلَنْـتُ، وَ مَـا أَسْرَفْتُ، وَ مَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَ أَنْتَ الْمُؤَخِّرُ لاَ إِلَهَ إِلاَ أَنْتَ.))

"Allahım! İşlediğim günahları, yapmam gerekip de yapmadığım ibâdetleri, gizli ve aşikâr işlediğim, haddi aştığım ve benden daha iyi bildiğin bütün günahları bağışla. Dilediğini kendine itaatte öne alansın, dilediğini de bundan geciktirensin. Senden başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilah yoktur."□

Sonra:

"Esselamu aleykum ve rahmetullah" diyerek önce sağına, sonra soluna selâm verirdi. Bu esnada sağ ve sol yanaklarının beyazlığı görününceye kadar başını sağa ve sola çevirirdi.[4]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazını selâm verip bitirdiği zaman üç defa: "Estağfirullah" der, sonra:

((اَللَّهُمَّ أَنْتَ السَّـلاَمُ وَمِنْكَ السَّـلاَمُ تبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَـلاَلِ وَالإِكْرَامِ.))

---

[1] Buhârî
[2] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[3] Müslim
[4] Müslim

"Allahım! Sen Selâm'sın (tüm ayıp ve noksanlıklardan uzaksın), selâmet sendendir (selâmeti veren de, vermeyen de sensin). Ey azamet ve ikram sahibi! Senin bereketin pek çoktur."[1]

Sonra şöyle duâ ederdi:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُـوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَـدِيرٌ، اَللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَمُعْطِيَ لِمَـا مَنَعْتَ، وَلاَيَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ.))

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve hiçbir ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, her şeye gücü yetendir. Allahım! Senin verdiğine mâni olacak, senin mâni olduğuna da verecek hiç kimse yoktur. Makam sahibinin sahip olduğu şeyler, senin yanında kendisine hiçbir fayda vermez."[2]

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْـكُ، وَلَهُ الْحَـــمْدُ وَ هُـوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ. لاَحَوْلَ وَ لاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ، وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ، لَهُ النِّعْمَةُ، وَ لَهُ الْفَضْلُ وَ لَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ.))

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve hiçbir ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, her şeye gücü yetendir. Güç ve kuvvet ancak Allah'tandır. Allah'tan başka hakkıyla ibâdete lâyık hiçbir ilah yoktur. O'ndan başkasına asla ibâdet etmeyiz. Nimet ve fazilet O'nundur. Bütün güzel övgüler O'nadır. Allah'tan başka hak ilah yoktur. Kâfirler hoşlanmasa da dîni (ibâdeti), yalnızca O'na has kılarız."[3]

---

[1] Müslim
[2] Buhârî
[3] Müslim

((رَبِّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ.))

"Rabbim! Kullarını yeniden dirilteceğin günde beni azabından koru."□

O, ümmetine her farz namazdan sonra otuz üç defa "Subhanallah", otuz üç defa "Elhamdülillah", otuz üç defa "Allahu Ekber" demelerini, bunu:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْـكُ، وَلَهُ الْحَمْـدُ، وَهُـوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.))

"Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh, lehul-mulku ve lehul-hamdu ve huve alâ kulli şey'in kadîr /Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. Onun her şeye gücü yeter."□

Diyerek yüze tamamlamalarını tavsiye etmiş ve bunu söyleyenin deniz köpükleri kadar da olsa günahlarının bağışlanacağını haber vermiştir.[3] Zikrederken sesini yükseltir[4], tesbihleri eli ile sayardı.[5] Her farz namazın arkasından Âyetel-Kürsi'yi okuyanı, ölümden başka hiçbir şeyin cennete girmesine engel olamayacağını haber vermiştir.□ Her farz namazın arkasından İhlâs, Felâk ve Nâs sûrelerini okumayı emretmiştir.[7]

Sabah namazının farzını kıldığında selâm verince şöyle derdi:

((اَللَّهُـمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْماً نَافِعاً، وَرِزْقاً طَيِّباً، وَعَمَلاً مُتَقَبَّلاً.))

---

[1] Müslim
[2] Müslim
[3] Müslim
[4] Buhârî
[5] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[6] Elbânî, Sahîh-i'l-Câmi' adlı eserinde 'hadis, sahihtir' demiştir.
[7] Elbânî, Sahîh-i Ebî Davud

"Allahım! Senden, faydalı bir ilim, temiz bir rızık ve kabul olunan bir amel dilerim."[1]

O şöyle söyledi:

"Kim, akşam ve sabah namazının farzından sonra (namaz kıldığı yerden) ayrılmadan önce diz çökerek on defa:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَ لَهُ الْحَمْدُ، يُحْيِي وَ يُمِيتُ، وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.))

"Lâ ilâhe illallahu vahdehû lâ şerîke leh, lehul-mulku ve lehul-hamdu, yuhyî ve yumîtu ve huve alâ kulli şey'in kadîr /Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. O, yaşatır ve O, öldürür. Onun, her şeye gücü yeter."

Derse, Allah Teâlâ her biri için ona on sevap yazar, on günahını siler, onu on derece yükseltir, bunlar hoşuna gitmeyen şeylere ve Allah'ın rahmetinden kovulmuş şeytana karşı kendisi için bir sığınak olur ve şirkten başka hiçbir günah ona zarar veremez. Onun söylediğinden daha fazla söyleyen kimse hariç insanların amelce en faziletlisi olur."[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- beş vakit namazı devamlı kılardı. Allah Teâlâ'nın bu namazları kullarına gece ve gündüz olmak üzere farz kıldığını haber vermişti.[3] Allah Teâlâ'nın beş vakit namaz ile kullarının günahlarını sildiğini,[4] güzelce abdest alıp huşu ile ve güzelce rükû ederek bu namazları edâ edenin büyük günah işlemedikçe bunların kendisinden önceki günahlara keffâret olacağını[5] ve beş vakit namazı terk edenin kâfir olacağını haber vermişti.[6]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce
[2] Elbânî, "Sahîh-i't-Terğîb"de; 'hadis, hasen li ğayrihidir' demiştir.
[3] Elbânî, Sahîh-i Ebî Davud
[4] Buhârî
[5] Müslim
[6] Elbânî, Sahîh-i Nesâî

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namazları mescitte cemaatle kılmaya teşvik ederek şöyle buyurdu:

"Bir kimsenin cemaatle kıldığı namazının sevabı, evinde ve çarşısında (işyerinde) tek başına kıldığı namazının sevabından yirmi beş derece daha faziletlidir. Çünkü o, güzelce abdest alıp sadece mescitte namaz kılmak için çıkarsa, attığı her adıma karşılık bir derecesi yükseltilir, bir günahı da silinir. Namaz kılarken namazgâhında bulunduğu müddetçe melekler devamlı olarak onun için şöyle istiğfar ederler: Allahım! Onu bağışla. Allahım! Ona merhamet eyle! Namazı beklediği sürece namazdaymış gibi olur."[1]

Mescitte cemaate gelmeyenlerin evlerini yakmayı bile düşünmüş[2] ve şöyle buyurmuştu:

"Kim, yatsı namazını cemaatle kılarsa, sanki gecenin yarısını ibâdetle geçirmiş gibi olur. Kim sabah namazını da cemaatle kılarsa, sanki gecenin tamamını ibâdetle geçirmiş gibi olur."[3]

İkindi ve sabah namazlarını cemaatle kılan kimsenin cennete gireceğini haber vermişti.[4]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- revâtip (müekked) sünnetlere de devam ederdi.

Nitekim İbn-i Ömer -Allah ondan ve babasından râzı olsun- şöyle demiştir:

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den on rekât namaz öğrendim: İki rekât öğleden önce, iki rekât öğleden sonra, iki rekât akşamdan sonra evinde, iki rekât yatsıdan sonra evinde ve iki rekât sabah namazından önce."[5]

Bazen öğleden önce evinde dört rekât kılardı.[1] Akşam namazının sünnetinde Kâfirûn ve İhlâs sûrelerini okurdu.[2] Sabah namazının sünnetinde

---

[1] Buhârî ve Müslim
[2] Müslim
[3] Müslim
[4] Buhârî
[5] Buhârî

bazen bu iki sûreyi, bazen de birinci rekâtta Bakara sûresinin 136. âyeti olan şu âyeti okurdu:

﴿ قُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡنَا وَمَآ أُنزِلَ إِلَىٰٓ إِبۡرَٰهِـۧمَ وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَ وَٱلۡأَسۡبَاطِ وَمَآ أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَآ أُوتِيَ ٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمۡ لَا نُفَرِّقُ بَيۡنَ أَحَدٖ مِّنۡهُمۡ وَنَحۡنُ لَهُۥ مُسۡلِمُونَ ١٣٦ ﴾ [سورة البقرة الآية :١٣٦]

"Biz, Allah'a ve bize indirilene; İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve torunlarına indirilene, Musa ve İsa'ya verilenlerle Rableri tarafından diğer nebilere verilenlere, onlardan hiçbirisi arasında fark gözetmeksizin inandık ve biz, sadece Allah'a teslim olduk."[3]

İkinci rekâtta ise ile Âl-i İmrân sûresinin 64. âyeti olan şu âyeti okurdu.[4]

﴿ قُلۡ يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ تَعَالَوۡاْ إِلَىٰ كَلِمَةٖ سَوَآءِۭ بَيۡنَنَا وَبَيۡنَكُمۡ أَلَّا نَعۡبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشۡرِكَ بِهِۦ شَيۡـٔٗا وَلَا يَتَّخِذَ بَعۡضُنَا بَعۡضًا أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِۚ فَإِن تَوَلَّوۡاْ فَقُولُواْ ٱشۡهَدُواْ بِأَنَّا مُسۡلِمُونَ ٦٤ ﴾ [سورة آل عمران الآية :٦٤]

"(Ey Nebi!) De ki: Ey Ehli kitap! Sizinle bizim aramızda müşterek olan bir söze gelin: Allah'tan başkasına ibâdet etmeyelim; O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım ve Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilahlaştırmayalım. (Ey mü'minler!) Eğer onlar (bu güzel dâvetten) yüz çevirirlerse, işte o zaman: Şâhit olun ki biz müslümanlarız! deyin."[5]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kuşluk namazını kılardı.[6] Bu namazı Ebu Hureyre'ye -Allah ondan râzı olsun- tavsiye etmiş[7] ve bunun

---

[1] Buhârî
[2] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[3] Bakara Sûresi, 136
[4] Müslim
[5] Âl-i İmrân Sûresi, 64
[6] Müslim ve Sahîh-i Tirmizi
[7] Buhârî

vücuttaki mafsalların (360 eklemin) bir günlük sadakası yerine geçeceğini[1] yani 360 sadakaya denk olacağını söylemişti. İkindi namazından önce de dört rekât namaz kılar ve bu namazın her iki rekâtının sonunda selâm verirdi (dört rekâtı, iki selâmda kılardı).[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştu:

"İkindi namazının farzından önce dört rekât (nâfile) namaz kılana Allah merhamet etsin."[3]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sabah-akşam okuduğu duâlar:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sabah namazını kıldığında namaz kıldığı yerde oturur ve güneş doğuncaya kadar Allah'ı zikrederdi.[4]

Sabah olunca şöyle derdi:

((اَللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا، وَبِكَ أَمْسَيْنَا، وَبِكَ نَحْيَا، وَبِكَ نَمُوتُ وَ إِلَيْكَ النُّشُورُ.))

"Allahım! Senin yardımınla sabahlar ve yine senin yardımınla akşamlarız. Senin yardımınla yaşar ve senin yardımınla ölürüz. Ve dönüş, yalnızca sanadır."

Akşam olduğunda "senin yardımınla akşamlarız" diye başlar "Ve dönüş, yalnızca sanadır" diye bitirirdi. □

Şöyle de derdi:

((أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمُلْكُ لِلّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللّٰهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكَسَلِ، وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابٍ فِي النَّارِ وَعَذَابٍ فِي الْقَبْرِ.))

---

[1] Müslim
[2] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[3] Elbânî, Sahîh-i Ebî Davud
[4] Müslim
[5] Silsiletul-Ehâdîsi's-Sahîha

"Mülk, Allah'a âit olduğu halde sabahladık. Hamd Allah'adır. Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, tektir ve ortağı yoktur. Mülk O'nundur. Hamd, O'nadır. Onun her şeye gücü yeter. Rabbim! Senden bu günde olan ve bu günden sonraki hayrı ister; bu günün şerrinden ve bu günden sonraki şerden de sana sığınırım. Rabbim! Tembellikten ve ihtiyarlığın kötülüğünden sana sığınırım. Rabbim! Cehennem ve kabir azabından sana sığınırım."[1]

Akşam olunca "sabahladık" yerine "akşamladık", "bu günün" yerine de "bu gecenin" kelimesini kullanırdı.

Şöyle de derdi:

((أَصْبَحْنَا عَلَى فِطْرَةِ الإِسْلَامِ، وَعَلَى كَلِمَةِ الْإِخْلَاصِ وَعَلَى دِينِ نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ ﷺ ، وَعَلَى مِلَّةِ أَبِينَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ.))

"İslâm fıtratı, ihlâs (tevhîd) kelimesi ve nebimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in dîni üzere; hanif ve müslüman olan, müşriklerden olmayan babamız İbrahim'in milleti üzere sabaha eriştik."[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- sabah ve akşamları şu duâları hiç terk etmezdi:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي، وَمَالِي، اَللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِي، وَآمِنْ رَوْعَاتِي، اَللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِن بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي، وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي.))

"Allahım! Dünya ve âhirette senden af ve âfiyet dilerim. Allahım! Dinim, dünyam, âilem ve malım hakkında senden af ve âfiyet dilerim. Allahım! Ayıplarımı gizle ve beni korkularımdan emin kıl. Allahım! Beni önümden,

[1] Müslim
[2] Elbânî, Sahihu'l-Câmî

arkamdan, sağımdan, solumdan ve üstümden (gelecek belâlara karşı) koru. Altımdan yere batırılarak helak edilmekten senin azametine sığınırım."[1]

Sabah ve akşamları şu duâyı üçer defa tekrar ederdi:

((اَللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي، اَللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي، اَللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ. اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ.))

"Allahım! Bedenime âfiyet ver. Allahım! Kulağıma âfiyet ver. Allahım! Gözüme âfiyet ver. Senden başka hak ilah yoktur. Allahım! Küfürden ve fakirlikten sana sığınırım. Kabir azabından sana sığınırım. Senden başka hak ilah yoktur."[2]

Şu duânın "Seyyidü'l-İstiğfar" olduğunu ve onu gece veya gündüz okuyup da o gün ölenin cennetlik olduğunu haber vermişti[3]:

((اَللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ، وَ أَنَا عَلَى عَهْدِكَ وَ وَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي فَاغْفِرْ لِي فَإِنَّهُ لاَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ.))

"Allahım! Sen benim Rabbimsin. Senden başka hak ilah yoktur. Beni sen yarattın ve ben senin kulunum. Gücüm yettiğince sana verdiğim söz üzereyim. Yaptıklarımın şerrinden sana sığınırım. Üzerimdeki nimetini ve günahlarımı kabul ediyorum. Beni bağışla. Şüphesiz günahları ancak sen bağışlarsın."[4]

Sabah-akşam üçer defa İhlâs, Felâk ve Nâs sûrelerini okumanın insanı her şeyden (belâdan) koruyacağını,[5] sabah -akşam üç defa:

((بِسْمِ اللهِ الَّذِي لاَيَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الأَرْضِ وَلاَ فِي السَّمَاءِ، وَهُوَ السَّمِيعُ

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[2] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[3] Buhârî
[4] Buhârî
[5] Sahîh-i Tirmizi

الْعَلِيمُ.))

"İsmiyle yerde ve gökte hiçbir şeyin zarar veremeyeceği Allah'ın adıyla (başlarım). O, hakkıyla işiten ve her şeyi hakkıyla bilendir."[1]

Diyen kimseye hiçbir şeyin zarar veremeyeceğini söylemişti.[2]

Ebu Bekir'e -Allah ondan râzı olsun- sabah-akşam şöyle demesini öğretmişti:

((اَللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ.))

"Gizli ve âşikarı bilen, göklerin ve yerin yaratıcısı Allahım! Her şeyin Rabbi ve sahibi! Şehâdet ederim ki senden başka hak ilah yoktur. Nefsimin şerrinden sana sığınırım. Şeytan ve şirkinin şerrinden, nefsime kötülük etmekten veya o kötülüğü bir müslümana götürmekten sana sığınırım."[3]

Kızı Fâtıma'ya -Allah ondan râzı olsun- sabah ve akşamları şu duâyı okumasını tavsiye etmişti:

((يَاحَيُّ يَا قَيُّومُ! بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيثُ، أَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، وَلاَ تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ.))

"Ya Hayy, Ya Kayyûm! Senin rahmetinle yardım dilerim. Bütün işlerimi düzelt ve beni göz açıp kapayınca kadar -bile olsa- nefsime bırakma."[4]

Şöyle buyurmuştu:

"Kim, sabah-akşam yüzer defa:

---

[1] Sahih-i Sahîh-i İbn-i Mâce
[2] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[3] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[4] Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha

((سُبْحَانَ اللهِ وَبِحَمْدِهِ.))

"Allah'a hamd ederek, O'nu tüm noksanlıklardan tenzih ederim."

Derse, başkası onun kadar veya daha çok söylemedikçe kıyâmet gününde onun getirdiğinden daha faziletli bir amel getiremez."[1]

Denizköpüğü kadar da olsa bunu söyleyenin günahlarının silineceğini haber vermişti.[2]

Ve şöyle demişti:

"Kim, günde yüz defa:

((لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ وَحْدَهُ لاَشَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ، وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.))

"Allah'tan başka hak ilah yoktur. O, birdir ve hiçbir ortağı yoktur. Mülk O'nundur, hamd da O'nadır. Onun her şeye gücü yeter."

Derse, on köle azat etmiş gibi sevap alır. Bununla ona yüz hasene yazılarak kendisinden yüz günah silinir. O gün akşam oluncaya kadar şeytandan korunur. Ondan daha çok amel işleyen kimseden başka, hiç kimse onun getirdiğinden daha faziletlisini getiremez."[3]

O şöyle demişti:

"Kim, sabah-akşam olunca bana onar defa salât getirirse, kıyâmet günü şefaatim ona yetişir."□

Sadece sabah olunca yapılan duâ:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki: "Kim:

((رَضِيتُ بِاللهِ رَبًّا، وَبِالإِسْلاَمِ دِيناً، وَبِمُحَمَّدٍ صَلَّىٱللَّهُعَلَيۡهِوَسَلَّمَ نَبِيّاً.))

---

[1] Müslim
[2] Buhârî
[3] Müslim
[4] Sahihu'l-Câmî, hadis hasendir.

"Rab olarak Allah'tan, dîn olarak İslam'dan, Nebi olarak Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'den râzı oldum."

Derse, ben onu elinden tutup cennete götüreceğime kefilim."[1]

Sadece akşam olunca yapılan duâ:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

"Akşam olduğu zaman üç defa:

((أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ.))

"Yarattığı mahlûkatın şerrinden, Allah'ın eksiksiz sözlerine sığınırım."

Diyen kimseye, o gece yılan ve akrep gibi, hiçbir zehirli hayvanın zarar veremeyeceğini haber vermişti.[2]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yemesi ve içmesi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- yemek konusunda mevcut olan yemeği reddetmez, olmayanı istemezdi. Önüne helâl olan hangi yemek getirilirse yerdi. Fakat nefsinin çekmediği bir şey olursa, onu haram kılmaksızın terk ederdi. Hiçbir yemeği ayıplamazdı. Hoşlanırsa yerdi, hoşlanmazsa bırakır, yemezdi.[3] Önüne yemeği getiren kimsenin gönlünü hoş etmek için yediği yemeği överdi.[4] Bulabildiği zaman yer, bulamadığında ise sabrederdi. Hatta açlıktan karnına taş bile bağlamıştı. Açlıktan bütün gün kıvranıp karnını doyuracak kötü hurma bile bulamadığı olurdu.[5] Evinde aylarca yemek pişirmek için ateş yanmadığı görülürdü.[6]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- evine girdiği zaman:

"Yanınızda yiyecek bir şey var mı?" diye sorar, hayır denilirse:

---

[1] Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha
[2] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[3] Buhârî
[4] Müslim
[5] Müslim
[6] Buhârî

"O zaman ben oruçluyum" derdi.[1] Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutardı.[2] Hicrî her aydan üç gün oruç tutardı.[3] Yemeğinin başında besmele çeker, **"Bismillâh/ Allah'ın adıyla"** diyerek başlar, yemeğin sonunda da hamd eder ve şöyle derdi:

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبارَكاً فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلاَ مُوَدَّعٍ، وَلاَ مُسْتَغْنىً عَنْهُ رَبَّناَ.))

"Çok, bereketi kesilmeyen, sonsuz ve terk olunmayan, kendisinden müstağni olunmayarak yapılan hamd, Rabbimiz Allah'adır."□

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle derdi:

"Kim, yemeği yer de:

((اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي أَطْعَمَنِي هَذاَ وَ رَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَ لاَ قُوَّةٍ.))

"Benden hiçbir hareket ve kuvvet harcamaksızın bana bu yemeği yediren ve beni onunla rızıklandıran Allah'a hamd olsun."

Derse geçmiş (küçük) **günahları bağışlanır."**[5]

Üç parmağı ile yer ve bitirdiği zaman parmaklarını silmeden önce yalardı.[6] Sağ elle yenmesini emreder, sol eliyle şeytanın yediğini ve içtiğini söylerdi.[7] Bir şeye yaslanarak yemek yemezdi.[8] Çoğunlukla yemeğini yere koyar, ayakta su içmeyi yasaklardı.[9] Genellikle oturarak su içerdi.[10] Bir şey içtiği zaman kabın dışından üç defa nefes alırdı ve şöyle derdi: [11]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[2] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[3] Müslim
[4] Buhârî
[5] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[6] Müslim
[7] Müslim
[8] Buhârî
[9] Müslim
[10] Müslim
[11] Müslim

"Bu, susuzluğu daha iyi giderici, daha sağlıklı ve kolayca yudumlamaya daha elverişlidir"

Kendisine yedirene veya içirene şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقاَنِي.))

"Allahım! Bana yemek yedirene sen de yedir, bana su içirene sen de içir."[1]

Kendisini misafir edene şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ باَرِكْ لَهُمْ فِيماَ رَزَقْتَهُمْ، وَاغْفِرْ لَهُمْ وَارْحَمْهُمْ.))

"Allahım! Onlara rızık olarak verdiklerine bereket ver, onları bağışla ve onlara merhamet et."[2]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in giyimi ve kuşamı, yürüyüşü ve bineğe binişi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- elbise giydiği zaman şöyle duâ ederdi:

((اَلْحَمْدُ للهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلاَقُوَّةٍ.))

"Bana bu elbiseyi giydiren ve tarafımdan hiçbir güç ve kuvvet harcamaksızın beni onunla rızıklandıran Allah'a hamd olsun."[3]

Yeni bir elbise giydiği zaman, sarık veya gömlek veya ridâ her ne ise, ismini anarak şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ مِنْ خَيْرِهِ وَخَيْرِ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ.))

---

[1] Müslim
[2] Müslim
[3] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

"Allahım! Hamd sana'dır. Bunu bana sen giydirdin. Onun ve yapılış gâyesinin hayırlı olmasını senden dilerim. Onun ve yapılış gâyesinin şer olmasından sana sığınırım."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in en sevdiği elbise "kamis"[2] ve "hibera"[3] idi. Kamis, dikişli, iki kollu, yakası açık, (günümüzde Arapların giydiği) elbiseye benzer uzun gömlektir. Hibera ise, üzerinde kırmızı çizgileri olan pamuklu Yemen kumaşından yapılan elbisedir. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in en sevdiği renk, beyaz idi. Şöyle derdi:

"Elbiselerinizin en hayırlısı beyaz elbiselerdir. Beyaz giyinin ve ölülerinizi beyaz kumaşa kefenleyin."[4]

Saf kırmızı renkli elbise giymekten hoşlanmazdı ve bunu menetmişti.[5] Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kadının elbisesini giyen erkeğe ve erkeğin elbisesini giyen kadına lânet etmişti.[6]

Abdullah b. Amr'ın üzerinde aspurla boyanmış sarı renkli iki elbise görünce şöyle demişti:

"Bunlar kâfirlerin elbiselerindendir. Bunları giyme"[7]

Şöhret elbisesini (insanların giydikleri elbiselerden farklı olan elbise),[8] erkeklerin ipekli giymelerini ve altın takmalarını yasaklamıştı.[9] Büyüklük taslamak için elbisenin paçasının yerlerde sürüklenmesini[10] ve mutlak anlamda elbisenin aşık kemiklerinden aşağıya sarkıtılmasını yasaklamış ve şöyle buyurmuştu:

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[2] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[3] Buhârî
[4] Sahîh-i İbn-i Mâce
[5] Buhârî
[6] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[7] Müslim
[8] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[9] Müslim
[10] Buhârî

"İzarı (elbisenin alt kısmı)nın paçası, aşık kemiklerinden aşağı sarkan kimse ateştedir."[1]

Onun izarı, incik kemiğinin yarısına kadar gelirdi.[2] Gömleği giyerken sağından giymeye başlar[3] ve şöyle derdi:

"Elbise giydiğiniz ve abdest aldığınız zaman sağınızdan başlayın."[4]

Elbisesini çıkarırken soldan başlardı. Ayakkabı/terlik giyerken de böyle yapardı. Sağ ayak için şöyle buyurmuştu:

"Bu (sağ ayak), giyilen iki ayağın ilki, çıkarılan iki ayağın sonuncusu olsun."[5]

Tek ayakkabı ile yürümeyi yasaklamıştı.[6] Bazen çıplak ayakla yürürdü.[7] Yürüdüğü zaman yokuştan iniyormuş gibi öne eğilerek yürürdü.[8] Yürüdüğü zaman ne acele eder, ne de yavaş yürürdü.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- hayvanına binmek için ayağını üzengiye koyduğunda: "Bismillah" derdi. Hayvanın sırtına bindiğinde: "Elhamdülillah" derdi. Sonra şu âyeti okurdu:

﴿ ... سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُۥ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنقَلِبُونَ ﴿١٤﴾﴾ [سورة الزخرف من الآيتين: ١٣-١٤]

"Bunu bizim hizmetimize veren Allah'ı tüm noksanlıklardan tenzih ederiz. Yoksa biz buna güç yetiremezdik.Şüphesiz biz, (âhirette) Rabbimize döneceğiz."[9]

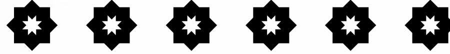
---

[1] Buhârî
[2] Elbânî, 'Şemâil'de 'hadis, sahihtir', demiştir.
[3] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[4] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud.
[5] Buhârî
[6] Buhârî
[7] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[8] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[9] Zuhruf Sûresi, 13-14

Sonra üç defa "Elhamdülillah", üç defa "Allahu Ekber" der, sonra şöyle duâ ederdi:

((سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، فَإِنَّهُ لاَيَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلاَّ أَنْتَ.))

"Allahım! Seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Ben nefsime zulmettim, beni bağışla. Çünkü günahları ancak sen bağışlarsın."[1]



Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in ahlâkı ve insanlarla ilişkisi:

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- insanların en güzel yüzlüsü ve en güzel ahlâklısı idi[2]. Söz ve davranışlarında müstehcen değildi. Bu işi yapmaya kendini zorlayan ve pazarlarda bağırıp çağıran biri değildi. Kötülüğe kötülükle karşılık vermezdi. Kendisine kötülükte bulunan kimseyi affeder ve onun kusurunu görmezden gelirdi.[3] Allah'ın çizdiği haram sınırlarından biri çiğnenmediği sürece yapılan bir zulmün intikamını almaya asla çalışmazdı. Allah'ın çizdiği haram sınırlarından biri çiğnendiğinde insanlar arasında en çok o öfkelenirdi. İki şey arasında tercih yapmak istediğinde günah olmadığı sürece kolay olanını tercih ederdi.[4] Allah yolunda yaptığı savaşların dışında, eliyle ne bir köleye, ne bir kadına, ne de bir hizmetçiye vurmuştur.[5]

Enes b. Mâlik -Allah ondan râzı olsun- der ki:

---

1 Ebu Dâvud, bkz Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
2 Buhârî
3 Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
4 Buhârî
5 Müslim

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e on yıl boyunca hizmet ettim. Bir defa olsun bana öf bile demedi. Yaptığım hiçbir iş için, niçin onu yaptın; yapmadığım herhangi bir iş için, niçin o işi yapmadın da demedi."[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- birisiyle tokalaştığı veya birisi onunla tokalaştığı zaman, o kimse elini çekinceye kadar elini çekmezdi.[2] Bir kişi ile konuşurken yüzünü de ona doğru dönerdi ki kendisine insanların en sevimlisi onun olduğunu zannederdi.[3]

Cerir b. Abdullah -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Müslüman olduğumdan beri Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- beni her gördüğünde bana tebessüm ederdi."[4]

Abdullah b. Hâris -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den daha çok tebessüm eden birini görmedim."[5]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- öyle yavaş konuşurdu ki, bir kimse onun kelimelerini saymak istese sayabilirdi.[6] Dinleyen herkesin anlayacağı şekilde açık konuşurdu.[7] Hızlı konuşmazdı.[8] Anlaşılsın diye bir kelimeyi üç defa tekrar ederdi.[9] Kendisine bir kişi hakkında hoş olmayan bir bilgi geldiği zaman onun ismini vererek: Filan kişiye ne oluyor ki, demezdi; fakat şöyle derdi:

"Birtakım insanlara ne oluyor ki, şöyle şöyle diyorlar", derdi.[10] Her anında Allah'ı zikrederdi.[11] Bir mecliste ashâbı onun yüz defa istiğfar ettiğini saymışlardı.

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[2] Elbânî, Sahîh-i İbn-i Mâce
[3] Buhârî
[4] Buhârî
[5] Tirmizi
[6] Buhârî
[7] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[8] Buhârî
[9] Buhârî
[10] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[11] Müslim

O şöyle demişti:

((رَبِّ اغْفِرْ لِي، وَتُبْ عَلَيَّ، إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الْغَفُورُ.))

"Rabbim! Beni bağışla ve tevbemi kabul et. Şüphesiz sen, tevbeleri çokça kabul eden ve çokça bağışlayansın."[1]

Şöyle demişti:

"Allah'a yemîn olsun ki ben, günde yetmişten fazla istiğfar edip Allah'a tevbe ediyorum."[2]

En çok yaptığı duâ şu idi:

﴿ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ٢٠١ ﴾

"Rabbenâ Âtinâ fid-dünya haseneten ve fil-âhirati haseneten ve kınâ azâben-nâr."

"Rabbimiz! Bize dünyada iyilik ve âhirette de iyilik (cenneti) ver. Ve bizi cehennem azabından koru." [3]

((يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ! ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ.))

"Ey kalpleri evirip çeviren (Allahım)! Benim kalbimi senin dînin üzere sabit kıl."[4]

Bir oturumu şu sözlerle bitirirdi:

((سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَ أَتُوبُ إِلَيْكَ.))

"Allahım! Sana hamd ederek, seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Şehâdet ederim ki senden başka hak ilah yoktur. Senden bağışlanma diler ve sana tevbe ederim."[5]

---

[1] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[2] Buhârî
[3] Buhârî
[4] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[5] Elbânî, Sahîh-i Ebî Davud

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- çok hayâlı idi. Öyle ki (evinin) köşesinde oturan bâkire kızdan daha utangaçtı. Bir şeyden hoşlanmazsa, hoşnutsuzluğu yüzünden bilinirdi.[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- insanların en cömerdi idi. Kendisinden bir şey istendiğinde asla "hayır" demezdi.[2] Fakirlikten endişe etmeyen birisinin verişi gibi verirdi.[3]

Şöyle demişti:

"Şayet benim Uhud dağı kadar altınım olsa, üç günden fazla yanımda ondan bir şey kalması beni memnun etmez. Bekletirsem de sadece ödeyeceğim bir borç kadarını bekletirim."[4]

İnsanların en yumuşak başlı ve sabırlı olanı idi.Birisi gelmiş ve elbisesini sertçe çekerek boynunda iz bırakmış ve ona kötü sözler söylemişti. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ona dönüp bakmış, tebessüm edip ona hediyeler verilmesini emretmişti.[5]

O, insanların en cesuru idi. Hatta çok cesur bir sahâbe olan Berâ b. Mâlik -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Allah'a yemîn ederim ki biz, savaş kızıştığı zaman, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ile korunmaya çalışırdık. İçimizde en cesur olanımız, düşmana çok yakın olmasından dolayı savaş sırasında ona en yakın olanımız idi."[6]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- ashâbının bir ihtiyacı olduğunda onların sığınağı idi.Bilâl gibi bazılarının borcunu öderdi.[7] Bekârlarını evlendirirdi.[8] Câbir'in -Allah ondan razı olsun- bir Yahudi'ye olan borcunu

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Müslim
[4] Buhârî
[5] Buhârî
[6] Müslim
[7] Buhârî ve Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[8] Buhârî

ertelemesi için Yahudi'ye üç defa gidip gelmişti.[1] Kocasını şikâyete gelen kadını dinlemişti.[2] Bir adam gelmiş ve devesinin kendisine güçlük çıkardığından şikâyet etmişti. Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- kalkmış, onunla beraber devesinin yanına gitmiş, bunun üzerine deve de ona sahibinin kendisini çok çalıştırıp az yem verdiğini şikâyet etmişti.[3] Hayvanlar bile kendilerine insaflı davranılması için Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e şikâyette bulunuyorlardı.

Allah Teâlâ, O'nun hakkında şöyle buyurmakla ne doğru söylemiştir:

﴿ وَمَآ أَرۡسَلۡنَٰكَ إِلَّا رَحۡمَةٗ لِّلۡعَٰلَمِينَ ١٠٧ ﴾ [سورة الأنبياء الآية :١٠٧]

"(Ey Nebi!) **Biz seni, âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik** (sana îmân eden, saadete erip kurtulur, îmân etmeyen ise kaybedip hüsrana uğrar)."[4]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- mütevâzi idi. Dul kadınlarla ve yoksullarla beraber yürüyüp onların ihtiyaçlarını gidermekten çekinmezdi. [5]

Bir kadın geldi ve:

"Benim sana ihtiyacım var", dedi.

Kadına:

- Ey falancanın annesi! Dilersen yolun bir tarafında otur ve ben de oturayım ki ihtiyacını gidereyim', dedi. (Kadını dinledikten sonra) **ayağa kalkıp gitti ve kadının ihtiyacını giderdi.** "[6]

Arpa ekmeğine ve uzun süre beklemekten dolayı kokusu değişmiş içyağına davet edilmişti de o bu daveti kabul etmişti.[7]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle demişti:

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] İmam Ahmed (Hadis, Sahîh-i't-Terğîb'dedir)
[4] Enbiyâ Sûresi,107
[5] Elbânî, Sahîh-i Nesâî
[6] Müslim
[7] Buhârî

"Bana bir paça hediye edilseydi kabul ederdim. Paça yemeğine davet edilseydim, icabet ederdim."[1]

Bir Yahudiye zırhını rehin olarak bırakmıştı da vefat edinceye kadar onu kurtaracak bir imkânı bulamamıştı.[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- çocuklarla şakalaşır ve onlarla oynaşırdı.

Nitekim Enes b. Mâlik -Allah ondan râzı olsun- der ki:

"Âile efradına karşı Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'den daha merhametli hiç kimse görmedim."[3]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- çocukların yanına uğrar ve onlara selâm verirdi.[4]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in evindeki yaşantısı ve uykusu:

Evinin yapısı kerpiçten, tavanı hurma dallarıyla örtülü idi.[5] Evi dardı. Namazda secde etmek istediği zaman, Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun- işâret eder, o da secde edebilmesi için ayaklarını toplar,ayağa kalktığında ayaklarını tekrar uzatırdı.[6] İçeri giren kişi eliyle evinin tavanına uzanıp dokunabilirdi.Evine girdiği zaman önce dişlerini misvakla temizlerdi. Evde bulunanlara selâm verirdi. Uyuyanı uyandırmayacak ve uyanık olana da selâmını işittirecek şekilde selâm verirdi.[7]

Nitekim Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştu:

"Bir kimse evine girdiği zaman şöyle desin:

((اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلِجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ، بِسْمِ اللهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللهِ خَرَجْنَا،

---

[1] Buhârî
[2] Buhârî
[3] Müslim
[4] Buhârî
[5] Buhârî
[6] Buhârî
[7] Müslim

وَعَلَى اللهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا.))

"Allahım! Senden, girilen ve çıkılan yerin en hayırlısını dilerim. Allah'ın adıyla girdik, Allah'ın adıyla çıktık ve sadece Rabbimiz Allah'a tevekkül ettik."

Sonra âilesine selâm versin."[1]

Eve girerken ve yemeğe başlarken Allah'ın adını anmadığı takdirde, şeytanın o gece orada barınacağını ve yemeğine ortak olacağını haber vermişti.[2]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- evinden çıkarken şöyle derdi:

((بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، اَللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ، أَوْ أُضَـلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَّ، أَوْ أَظْلِمَ، أَوْ أُظْلَمَ، أَوْ أَجْهَلَ، أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ.))

"Allah'ın adıyla. Allah'a tevekkül ettim. Allahım! (Hak ve hidâyetten) sapmaktan veya saptırılmaktan, kasıtsız olarak günah işlemekten veya işlettirilmekten, zulmetmekten veya zulme uğramaktan, birisine haksızlık yapmaktan veya birisi tarafından haksızlığa uğramaktan sana sığınırım."[3]

Evden çıkarken:

((بِسْمِ اللهِ تَوَكَّلْتُ عَلَى اللهِ، وَلاَ حَوْلَ وَلاَ قُوَّةَ إِلاَّ بِاللهِ.))

"Allah'ın adıyla. Allah'a tevekkül ettim. Güç ve kuvvet, ancak Allah'ındır."

Diyen kimseye: (Bu duânın bereketiyle) sen, hak yolu buldun, sıkıntıdan kurtuldun ve korundun, denilir ve şeytan ondan uzaklaşır" denileceğini haber vermişti.[4]

Âişe'ye -Allah ondan râzı olsun-:

---

[1] Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha ve Sahîh-i'l-Câmi'
[2] Müslim
[3] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[4] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- evinde ne yapardı?" diye sorulunca, şöyle cevap vermiştir:

"O, âilesinin işleriyle meşgul olurdu. Ezân okununca namaza çıkardı."[1]

Âişe -Allah ondan râzı olsun- şöyle der:

"O, elbisesini diken, davarını sağan ve kendisine hizmet eden bir insandı."[2]

İnsanlar içerisinde âilesine karşı en iyi[3] ve en güzel olanı idi. Gece sohbetlerinde Âişe'yi -Allah ondan râzı olsun- sözünü kesmeden uzun uzun dinler, sonra onunla şakalaşırdı.[4] Âişe ile yarışmış, bir keresinde Âişe onu geçmiş, bir keresinde de o Âişe'yi geçmişti.[5] Âişe, bir bayram günü Habeşli köleleri oyun oynarlarken seyretmek istemişti.Onu arkasına yerleştirmiş ve usanıncaya kadar seyrettirmişti.[6] Yumuşak başlı bir insandı. Âişe bir şey istediği zaman onu hemen yerine getirirdi.[7] Devesinin yanında oturmuş ve eşi Safiyye'nin deveye binmesi için ayağıyla üzerine bassın diye mübârek dizini koymuştu.[8] Hanımlarının kıskançlıklarına tahammül eder, onlara sabreder ve onlarla şakalaşırdı.[9]

Yatağı ve yastığı lifle doldurulmuş, tabaklanmış deridendi.[10] Hasır üzerinde uyurdu. O kadar ki mübârek yanlarına o hasırın izi çıkardı.[11] Her gece yatağına girince avuçlarını birleştirir, onların içine İhlâs, Felak ve Nâs sûrelerini okuyarak üfler, sonra vücudunun ulaşabildiği yerlerine onları sürerdi. Elleriyle sı-

---

[1] Buhârî
[2] Silsiletu'l-Ehâdîsi's-Sahîha
[3] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[4] Buhârî
[5] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[6] Buhârî
[7] Müslim
[8] Buhârî
[9] Buhârî
[10] Buhârî
[11] Buhârî

vazlamaya başı ve yüzünden başlar, vücûdunun ön kısmını da sıvazlardı. Bu okuyup nefes ederek vücûdunu meshetmeyi üç kere tekrarlardı.[1]

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle derdi:

((اَلْحَمْدُ لِلّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لاَ كَافِيَ لَهُ وَلاَ مُؤْوِيَ.))

"Bizi yediren, içiren, koruyan ve barındıran Allah'a hamd olsun. Nice koruyanı ve barındıranı olmayan kimse vardır."[2]

Yan tarafını yatağına koyduğunda sağ avucunu sağ yanağının altına koyar ve şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعَثُ عِبَادَكَ.))

"Allahım! Kullarını yeniden dirilteceğin gün beni azabından koru."[3]

Yine şöyle derdi:

((بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتُ وَأَحْيَا.))

"Allahım! Senin adınla ölür ve senin adınla yaşarım."□

Sağ yanı üzerinde uyur ve şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ أَسْلَمْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ، وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَوَجَّهْتُ وَجْهِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً إِلَيْكَ، لاَ مَلْجَأَ وَلاَ مَنْجَا مِنْكَ إِلاَّ إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَبِنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ.))

---

[1] Buhârî
[2] Müslim
[3] Elbânî, Sahîh-i Ebî Dâvud
[4] Buhârî

"Allahım! Nefsimi sana teslim ettim. İşimi sana havâle ettim. Yüzümü sana çevirdim. Senden ümit ederek ve korkarak sırtımı sana dayadım. Sığınmak ve sakınmak, ancak sana yönelmekle olur. İndirdiğin kitaba ve gönderdiğin nebine îmân ettim."

Kim bunları söyledikten sonra o gece ölürse, fıtrat üzere ölmüş olur," demişti.[1]

Yine uykudan önce şöyle duâ ederdi:

((اَللَّهُمَّ إِنَّكَ خَلَقْتَ نَفْسِي وَأَنْتَ تَوَفَّاهَا، لَكَ مَمَاتُهَا وَمَحْيَاهَا إِنْ أَحْيَيْتَهَا فَاحْفَظْهَا، وَإِنْ أَمَتَّهَا فَاغْفِرْ لَهَا.اَللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ.))

"Allahım! Nefsimi sen yarattın ve onu sen öldürürsün. Nefsimin ölümü ve yaşaması sana âittir. Eğer yaşatırsan onu koru, öldürürsen onu bağışla. Allahım! Senden âfiyet dilerim."□

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- Secde ve Mülk Sûrelerini okumadan uyumazdı.[3] Âyetu'l-Kürsî'yi[4] ve Bakara sûresinin son iki âyetini okumayı tavsiye eder ve bu iki âyeti okuyan kimseye, bu iki âyetin, onun (geceyi ibâdetle geçirmiş ve Kur'ân'ın tamamını okumuş gibi sevap alması ve şeytandan korunmuş olması) için yeterli olacağını söylerdi.[5]

Şu duâları okumayı da tavsiye ederdi:

((بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي، وَبِكَ أَرْفَعُهُ، فَإِنْ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا، وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا، بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ.))

---

[1] Buhârî
[2] Müslim
[3] Elbânî, Sahîh-i Tirmizi
[4] Buhârî
[5] Buhârî

"Senin isminle Rabbim, yanımı (vücudumu) bıraktım ve senin irâdenle onu kaldırırım. Ruhumu alırsan ona rahmet et. Eğer geri gönderirsen, salih kullarını koruduğun gibi, onu da koru."[1]

((اَللَّهُمَّ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَاطِرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، رَبَّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكَهُ، أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ أَنْتَ أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي، وَمِنْ شَرِّ الشَّيْطَانِ وَشِرْكِهِ، وَأَنْ أَقْتَرِفَ عَلَى نَفْسِي سُوءاً، أَوْ أَجُرَّهُ إِلَى مُسْلِمٍ.))

"Gizli ve âşikârı bilen, göklerin ve yerin yaratıcısı, her şeyin Rabbi ve Meliki Allahım! Senden başka hak ilah olmadığına şehadet ederim. Nefsimin şerrinden, şeytanın ve şirkin şerrinden, nefsime kötülük etmekten veya o kötülüğü bir müslümana götürmekten sana sığınırım."[2]

Allahım! İbrahim'e ve İbrahim'in âile halkına salât ettiğin gibi, Nebimiz Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e, O'nun âile halkına, eşlerine ve soyuna da salât eyle. Şüphesiz sen her türlü övgüye layıksın, şeref sahibisin. İbrahim'in âile halkını mübarek kıldığın gibi, Nebimiz Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem'i, O'nun âile halkını, eşlerini ve soyunu da mübârek kıl.

Allahım! Sevgilimiz Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i bu dünyada görmekten mahrum bırakıldığımız gibi, O'nu âhirette görmekten bizi mahrum eyleme.Cennette sevgili Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'e komşu olmayı, onun yüzüne bakmayı ve onunla konuşmayı bize nasip eyle. Bizi onun havzına ulaştırmayı ve onun mübârek ellerinden bir daha ebediyen susuzluk çekmeyeceğimiz şekilde içmeyi nasip eyle.Bizi onun şefaatine nâil eyle.

Allahım! Bizi O'nun sünnetine arkadaşlık etmeye, büyük-küçük her şeyde O'nu örnek almaya muvaffak eyle. O'nu ve O'nun sünnetini anamızdan, babamızdan, evlâdımızdan ve bütün insanlardan daha fazla sevmeyi bize nasip eyle. Bizden yana O'na en güzel şekilde ve mükâfatını çok ver. Onu,

1 Buhârî
2 Elbânî, Sahîh-i Tirmizi

ümmetinden yana en güzel şekilde mükâfatlandırdığın nebi kıl. O'na vesîle ve fazileti nasip eyle ve O'nu, kendisine vaat ettiğin Makâm-ı Mahmûd'a eriştir.

Şüphesiz sen, vaadinden asla dönmezsin.

